

Den ny ordning foreslås opbygget som en indtægtsbestemt tillægspension, baseret på forsikringsmæssige principper, som det er tilfældet i de eksisterende arbejdsmarkedspensionsordninger.

Forslaget om også at gennemføre denne udbygning af pensionssystemet via lovgivning er udtryk for en erkendelse af vanskelighederne ved at sikre samtlige lønmodtagere en rimelig tillægspension gennem aftaler på arbejdsmarkedet.

Udviklingen gennem de seneste 15–20 år har vist, at nye arbejdsmarkedspensionsordninger først og fremmest er oprettet inden for den offentlige sektor og i mere begrænset omfang inden for funktionærgrupper på det private arbejdsmarked. En udbygning af arbejdsmarkedspensionssystemet gennem aftaler vil i praksis blive yderst vanskelig. Det gælder især for grupper af lønmodtagere inden for mindre og svagt organiserede overenskomstområder. Dertil kommer, at ulighederne i pensionsrettighederne vil påvirke mobiliteten på arbejdsmarkedet i negativ retning.

I øvrigt henledes opmærksomheden på, at de arbejdsmarkedspensionsordninger, som i 60'erne blev opbygget i de andre nordiske lande, også blev gennemført ved lovgivning og således kom til at omfatte samtlige lønmodtagere.

Uanset at arbejdsmarkedspensionsreformen foreslås gennemført ved lovgivning, finder socialdemokratiet det naturligt og nødvendigt at inddrage arbejdsmarkedets parter i drøftelserne om en lovgivning på området og dennes konsekvenser for kommende overenskomstforhandlinger. Rigtigt tilrettelagt – via en bevidst prioritering og samordning – vil det inden for en kort årrække være muligt at gennemføre arbejdsmarkedspensionsreformen og samtidig tilgodese andre af lønmodtagerne prioriterede krav i forbindelse med overenskomstforhandlingerne.

Vedrørende forbedring af ATP-ordningen

Ordnningen foreslås iværksat med virkning fra 1. januar 1988, hvor der gennemføres en fordobling af de hidtidige arbejdsgiver- og lønmodtagerbidrag. Herefter forhøjes bidragene hvert år i takt med den gennemsnitlige lønudvikling. De omkostningsmæssige konsekvenser af en fordobling af arbejdsgiver- og lønmodtagerbidragene i ATP-ordningen anslås til ca. 0,7 pct., hvoraf arbejdsgiverne skal bære $\frac{2}{3}$, dvs. ca. 0,5 pct.

I tilknytning til fordoblingen af bidragene etableres en overgangsordning, baseret på en særlig anciennitetsskala, som tilgodeser de årgange på

arbejdsmarkedet, der vil overgå til pension inden for de nærmeste 10–12 år.

Ligestilling mellem funktionærer og arbejdere gennemføres ved, at der sikres samme pensionsop-tjening under ferie og sygdom.

ATP-ordningen ændres endvidere, så lønmodtagere sikres mod, at længere ledighedsperioder fører til en urimelig forringelse af pensionsvilkårene. Til dette formål etableres en særlig finansieringsordning, tilknyttet A-kassesystemet, gennem en forhø-jelse af medlems-, arbejdsgiver- og statslige bidrag.

Vedrørende den generelle arbejdsmarkedspension

Den generelle arbejdsmarkedspensionsordning foreslås iværksat med ikrafttræden 1. januar 1989.

Den foreslåede arbejdsmarkedspensionsordning sikrer ret til en alderspension fra det fyldte 67. år. Samtidig sikres en invalidepension i tilfælde af indtruffen invaliditet, tilkendt og udmålt efter samme regler, som gælder for tjenestemænd i dag. Endvidere indføres en børnepension, i tilfælde af dødsfald, til egne børn under 21 år som en løbende ydelse, svarende til 25 pct. af den beregnede samlede pension. Endelig indføres en ægtefælle-/samleverpension i form af en kapitalpension, svarende til afdødes årsløn, til den efterlevende ved dødsfald, indtrådt før det 67. år – og fra det 67. år valgmulighed mellem egenpension og ægtefællepension.

For lønmodtagere, der 1. januar 1989 er fyldt 55 år, udbetales alderspensionen som en engangsydelse ved det 67. år.

Personkredsen omfatter lønmodtagere, der obligatorisk indbetaler bidrag til ATP-ordningen, dvs. som hovedregel lønmodtagere mellem 16 og 67 år med gennemsnitlig 10 timers ugentlig beskæftigelse. Desuden vil arbejdsløshedsforsikrede ledige være omfattet.

Undtaget er dog lønmodtagere, der er omfattet af en allerede eksisterende helt eller delvis arbejdsgiverfinansieret arbejdsmarkedspensionsordning. Det er dog en forudsætning, at den samlede bidragsprocent eller tilskudsprocent mindst svarer til den til enhver tid gældende bidragsprocent i den generelle arbejdsmarkedspensionsordning. Samtidig forudsættes, at arbejdsgiverens andel, som et minimum, modsvarer arbejdsgiverprocenten i den generelle arbejdsmarkedspensionsordning. Hvor ovenstående ikke er tilfældet, forpligtes arbejdsgivere og lønmodtagere til at foretage indbetaling til den generelle ordning modsvarende forskellen. Fordelingen af bidrag på arbejdsgivere og lønmod-